

Bryssel 26. kesäkuuta 2020
REV1 – korvaa 8. helmikuuta 2018
annetun tiedonannon

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA EU- YMPÄRISTÖMERKKIÄ KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa määrätään siirtymäkaudesta², joka päättyy 31. joulukuuta 2020.³ Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.⁴

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä osa A). Tässä tiedonannossa selitetään myös eräitä eroa koskevia erosopimuksen

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Siirtymäkautta voidaan ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran enintään yhdellä tai kahdella vuodella (erosopimuksen 132 artiklan 1 kohta). Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on toistaiseksi sulkenut pois tällaisen pidentämisen.

⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

määräyksiä (katso jäljempänä osa B) sekä Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päätyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä osa C).

Neuvoja sidosryhmille

Jos talouden toimijat ovat tehneet EU-ympäristömerkin käyttöä koskevan sopimuksen Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisen elimen kanssa ennen siirtymäkauden päättymistä ja aikovat jatkaa EU-ympäristömerkin käyttöä saattaessaan kyseisen tuotteen EU:n markkinoille siirtymäkauden päättymisen jälkeen, niitä kehoitetaan tässä tiedonannossa mainittujen seurausten huomioon ottamiseksi harkitsemaan jompaakumpaa seuraavista kahdesta vaihtoehdosta:

- joko uuden EU-ympäristömerkin käyttöä koskevan sopimuksen tekemistä jonkin EU:n jäsenvaltion EU-ympäristömerkistä vastaavan toimivaltaisen elimen⁶ kanssa tai
- asiakirjojen ja vastaavan sopimuksen siirron järjestämistä – EU-ympäristömerkin haltijan, Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisen elimen ja jonkin EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen elimen välisen sopimusjärjestelyn perusteella – Yhdistyneen kuningaskunnan EU-ympäristömerkistä vastaavalta toimivaltaiselta elimeltä jonkin EU:n jäsenvaltion toimivaltaiselle elimelle.

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTYTTYÄ

Siirtymäkauden päätyttyä EU-ympäristömerkistä 25 päivänä marraskuuta 2009 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 66/2010⁷ ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan⁸. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

1. TOIMIVALTAISEN ELIN

Siirtymäkauden päätyttyä EU-ympäristömerkistä vastaava toimivaltainen elin, jonka Yhdistynyt kuningaskunta on nimennyt asetuksen (EY) N:o 66/2010 4 artiklan mukaisesti, menettää asemansa. Se ei enää voi hoitaa asetuksessa (EY) N:o 66/2010 kuvattuja tehtäviä. Näin ollen se poistetaan EU-ympäristömerkin verkkosivuilla olevasta, EU-ympäristömerkistä vastaavien toimivaltaisten elinten luettelosta ja myös sen oikeus päästä ECAT-tietokannan tietoihin poistetaan.

2. EU-YMPÄRISTÖMERKIN MYÖNTÄMINEN

Yhdistyneen kuningaskunnan EU-ympäristömerkistä vastaavan toimivaltaisen elimen myöntämiä EU-ympäristömerkkejä ei voida siirtymäkauden päätyttyä enää käyttää tuotteissa eikä niihin liittyvässä myynninedistämismateriaalissa⁹.

⁶ <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/competent-bodies.html>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32010R0066>

⁸ Asetuksen (EY) N:o 66/2010 sovellettavuudesta Pohjois-Irlantiin, ks. tämän tiedonannon osa C.

⁹ EU-ympäristömerkkiasetuksen 9 artiklan 11 kohta.

Sen vuoksi talouden toimijoita, jotka ovat tehneet EU-ympäristömerkin käyttöä koskevan sopimuksen Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisen elimen kanssa ennen siirtymäkauden päättymistä ja aikovat jatkaa EU-ympäristömerkin käyttöä saattaessaan kyseisen tuotteen EU:n markkinoille siirtymäkauden päättymisen jälkeen, kehoitetaan harkitsemaan jompaakumpaa seuraavista kahdesta vaihtoehdosta:

- joko uuden EU-ympäristömerkin käyttöä koskevan sopimuksen tekemistä jonkin EU:n jäsenvaltion EU-ympäristömerkistä vastaavan toimivaltaisen elimen¹⁰ kanssa tai
- asiakirjojen ja vastaavan sopimuksen siirron järjestämistä – EU-ympäristömerkin haltijan, Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisen elimen ja jonkin EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen elimen välisen sopimusjärjestelyn perusteella – Yhdistyneen kuningaskunnan EU-ympäristömerkistä vastaavalta toimivaltaiselta elimeltä jonkin EU:n jäsenvaltion toimivaltaiselle elimelle.

B. KESKEISET EROSOPIMUKSEN MÄÄRÄYKSET

Erosopimuksen 41 artiklan 1 kohdassa määrätään, että kaikki olemassa olevat ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevat tavarat, jotka siirtymäkauden päättyessä oli saatettu laillisesti markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, voidaan edelleen asettaa saataville unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla, ja niitä voidaan siirtää näiden kaksien markkinoiden välillä, kunnes ne päätyvät loppukäyttäjälle, tai ottaa käyttöön unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa siten kuin sovellettavissa unionin oikeuden säännöksissä säädetään.

Talouden toimijan, joka vetoaa kyseiseen määräykseen, on esitettävä asiakirjoihin perustuva näyttö siitä, että tavara saatettiin markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen siirtymäkauden päättymistä.¹¹

Kyseisen määräyksen soveltamista varten 'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan tavarantoimittajan ensimmäistä kertaa tapahtuvaa toimittamista markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta.¹² 'Tavarantoimittamisella jakelua, kulutusta tai käyttöä varten' tarkoitetaan sitä, että kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä tehdään olemassa olevasta ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevasta tavarasta sen valmistusvaiheen jälkeen kirjallinen tai suullinen sopimus, joka koskee tavarantoimittajan oikeuden tai minkä tahansa muun tavaraan kohdistuvan varallisuus- tai hallintaoikeuden siirtämistä, tai sitä, että tällaisesta tavarasta tehdään yhdelle tai useammalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle tarjous, joka koskee mainitun kaltaisen sopimuksen tekemistä.¹³

¹⁰ <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/competent-bodies.html>

¹¹ Erosopimuksen 42 artikla.

¹² Erosopimuksen 40 artiklan a ja b alakohta.

¹³ Erosopimuksen 40 artiklan c alakohta.

Esimerkki: Tuote, jolle Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut toimivaltainen elin on myöntänyt EU-ympäristömerkin ja jonka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut tuottaja on ennen siirtymäkauden päättymistä myynyt Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneelle tukkukauppiaille, voidaan edelleen tuoda EU:hun jakelua varten saman myöntämisen perusteella.

C. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa.¹⁴ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määräajoin ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.¹⁵

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.¹⁶

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa määrätään, että asetusta (EY) N:o 66/2010 sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta¹⁷.

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon osassa A ja B olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Asetusta (EY) N:o 66/2010 sovelletaan Pohjois-Irlannissa, ja Pohjois-Irlannin markkinoille saatettavien, EU-ympäristömerkkiä hyödyntävien tuotteiden on oltava kyseisen asetuksen mukaisia;
- Pohjois-Irlantia varten on nimettävä EU-ympäristömerkistä vastaava toimivaltainen elin.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa kuitenkin evätään Yhdistyneeltä kuningaskunnalta Pohjois-Irlannin osalta mahdollisuus

¹⁴ Erosopimuksen 185 artikla.

¹⁵ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

¹⁶ Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

¹⁷ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 26 jakso.

- osallistua unionin päätöksentekoon ja päätösten valmisteluun¹⁸
- vedota alkuperämaaperiaatteeseen tai vastavuoroiseen tunnustamiseen¹⁹, jollei poikkeuksista muuta johdu.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Pohjois-Irlannissa sijaitseva EU-ympäristömerkistä vastaava elin voi myöntää EU-ympäristömerkkejä, mutta ne ovat voimassa vain Pohjois-Irlannissa. Näin ollen tuotteita, joissa on EU-ympäristömerkki, ei voida saada saattaa EU:n markkinoille, jos EU-ympäristömerkin on myöntänyt Pohjois-Irlantia varten nimetty EU-ympäristömerkistä vastaava toimivaltainen elin. Nämä tuotteet voidaan saattaa ainoastaan Pohjois-Irlannin markkinoille.
- Jos Pohjois-Irlantia varten nimetty EU-ympäristömerkistä vastaava toimivaltainen elin on myöntänyt tuotteelle EU-ympäristömerkin, ympäristömerkin vieressä on oltava maininta ”UK(NI)”²⁰. Tämän erillisen merkinnän avulla voidaan tunnistaa EU-ympäristömerkin saaneet tuotteet, jotka voidaan saattaa laillisesti markkinoille Pohjois-Irlannissa mutta ei EU:ssa.
- Tuotteet, joille jonkin EU:n jäsenvaltion nimeämä EU-ympäristömerkistä vastaava toimivaltainen elin on myöntänyt EU-ympäristömerkin, voidaan saattaa Pohjois-Irlannin markkinoille.

EU-ympäristömerkkiä käsittelevällä komission verkkosivustolla (www.ecolabel.eu) on yleistä tietoa EU-ympäristömerkkiin sovellettavasta unionin lainsäädännöstä. Verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Ympäristöasioiden pääosasto

¹⁸ Silloin kun tiedonvaihtoa ja keskinäistä kuulemista tarvitaan, se tapahtuu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 15 artiklan nojalla perustetussa neuvoa-antavassa yhteisessä työryhmässä.

¹⁹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta.

²⁰ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan neljäs alakohta.